

G E H E I M

CPN-PARTIJBESTUURSZITTING OP 3 SEPTEMBER 1960

S a m e n v a t t i n g
=====

Op zaterdag 3 september vond in Amsterdam een zitting van het CPN-partijbestuur plaats.

De plaatsvervangend algemeen secretaris Harry VERHEIJ rapporteerde over de werkzaamheden van het dagelijks bestuur sinds de partijbestuurszitting van 27 en 28 mei j.l.

Uitspraken over de politieke situatie werden tijdens deze zitting niet gedaan. De afwezigheid van Paul de GROOT, die momenteel in Moskou verblijft, zal hieraan niet vreemd zijn geweest. Men behandelde hoofdzakelijk intern-organisatorische vraagstukken.

Daarbij kwamen vooral de tekortkomingen van de districten Zaanstreek, Rotterdam en Groningen aan de orde. Ook de slechte resultaten bij abonnéwerving ("De Waarheid") en ledenwerfactie, alsmede het tekort aan goed kader behoorden tot de behandelde kwesties.

Oktober zal worden uitgeroepen tot maand van de pers. Voorts zal in deze maand opnieuw een driemaandelijks scholing voor hoger partij kader starten.

De volgende partijbestuurszitting zal - onder leiding van de GROOT - kort na het a.s. "Waarheid-festival" (25 september) worden gehouden. Bij die gelegenheid zullen vooral politieke aangelegenheden worden behandeld.

G E H E I M

G E H E I M

CPN-PARTIJBESTUURSZITTING OP 3 SEPTEMBER 1960

ALGEMEEN

Op zaterdag 3 september 1960 kwam het partijbestuur van de CPN onder voorzitterschap van Marcus BAKKER in het gebouw "Felix Meritis" te Amsterdam in vergadering bijeen. In afwijking van de convocaties voor deze bijeenkomst werd op zondag 4 september niet vergaderd.

Bij ontstentenis van Paul de GROOT, die op 18 augustus voor vacantie naar Moskou reisde en eerst dezer dagen in Nederland wordt terugverwacht, bracht de plaatsvervangende algemeen secretaris Harry VERHEIJ verslag uit over - zoals "De Waarheid" van 5 september j.l. het uitdrukte - "de werkzaamheden van het dagelijks bestuur sinds de vorige bijeenkomst van het partijbestuur". Deze "vorige bijeenkomst" vond ruim 3 maanden tevoren plaats, t.w. op 27 en 28 mei 1960. VERHEIJ motiveerde het lange uitblijven van de nieuwe pb-zitting o.m. met het feit, dat zovele leden in de tussenliggende periode met vacantie waren.

Het verslag van VERHEIJ en de discussie daarover ter pb-zitting kenmerkten zich door het achterwege blijven van uitspraken over de politieke situatie van het ogenblik. Men beperkte zich nagenoeg geheel tot de behandeling van een reeks interne, hoofdzakelijk organisatorische vraagstukken.

De behandeling van politieke aangelegenheden werd gereserveerd voor de partijbestuurszitting, welke naar alle waarschijnlijkheid onmiddellijk na het zgn. "Waarheid-festival" (25 september a.s.) zal worden gehouden. De afwezigheid van de partijleider, Paul de GROOT, zal aan dit besluit niet vreemd zijn geweest.

BIJZONDERHEDEN

1. Acties naar buiten

a. Defensienota

Sprekend over de externe activiteit van de partij in de voorbije maanden, noemde VERHEIJ allereerst het optreden tegen de defensie-

G E H E I M

G E H E I M

nota. De actie in Den Haag, waarbij de vertegenwoordigers binnen het parlement een nauwe verbinding onderhielden met de agitatoren daarbuiten, noemde de inleider een verheugend verschijnsel.

b. Nieuw-Guinea

VERHEIJ had veel lof voor het optreden van de jeugd (i.c. het ANJV) tegen de voorgenomen uitzending van dienstplichtigen naar Nieuw-Guinea. Hij sprak de hoop uit, dat men zich ter zake diligent zou blijven betonen. Over eventuele plannen in verband met de a.s. troepenverscheppingen naar Nieuw-Guinea repte VERHEIJ evenwel met geen woord.

c. Activiteit in het bedrijfsleven

Ten aanzien van de jongste acties voor loonsverhoging beklemtoonde spreker de juistheid van de in het algemeen gevolgde tactiek van "eisen per bedrijf". VERHEIJ critiseerde degenen, die hier en daar gemeend hadden de voorkeur te moeten geven aan acties op basis van "een algemene eis", b.v. bij Werkspoor in Utrecht. Overigens maakte VERHEIJ zijn gehoor duidelijk, dat het de partij bij de onderhavige loonactie niet in de eerste plaats ging om "een centje meer", doch om de afwijzing van de loonpolitiek van het kabinet De Quay en het ten val brengen van deze regering. Zijn betoog over de communistische activiteiten in een bedrijfsleven vervolgend, sprak VERHEIJ afkeurend over het aantal Amsterdamse kaderleden, die zijns inziens niet scherp genoeg stelling hadden genomen tegen de hier en daar gerezen stemmen om een "neutrale" bond van havenarbeiders op te richten, los van de invloed van enige politieke partij. VERHEIJ noemde dit een zeer gevaarlijke gedachte, die de plannen van "de reactie" in de kaart dreigde te spelen.

Tijdens de discussie trok de "Centrum" voorzitter Wessel HARTOG n.a.v. VERHEIJ's critiek persoonlijk het boetekleed aan door op te merken, dat hij zelf niet snel en duidelijk op de gewraakte suggesties had gereageerd.

In verband met de bestaande verwarring t.a.v. de kwestie van de inschrijving van nieuwe leden voor vroegere EVC-bonden gaf VERHEIJ de volgende richtlijn: alleen degenen, die per sé niet tot het NVV

G E H E I M

G E H E I M

willen (of kunnen) toetreden en die dus anders ongeorganiseerd zouden blijven, mogen als EVC-lid ingeschreven worden.

VERHEIJ's rapport besloot op het punt van de vakbewegingskwes- ties met een opwekking tot verbetering van de inhoud van de "Centrum"- kranten. VERHEIJ achtte o.a. toenemende aandacht van deze bladen voor het vredeswerk van de Engelse vakbeweging zeer aanbevelenswaardig. Dit behoefde geenszins te betekenen, dat de vakbeweging in de plaats van de vredesbeweging zou treden. VERHEIJ stelde voor het partijbestuurs- lid Piet BAKKER te benoemen tot hoofdredacteur van de "Centrum" kran- ten. Dat de partijleiding nog altijd een zekere beduchtheid aan de dag legt voor een mogelijk hernieuwde verwijdering tussen de partij en de communistische vakbeweging, bleek uit zijn waarschuwing, dat in par- tijkringen nog te veel de idee leeft, dat partij en vakbeweging "eigen en aparte taken" hebben.

2. Toestand binnen de partij

Evenals tijdens de vorige partijbestuurszitting toonde VERHEIJ zich bezorgd over de slechte positie van de partij qua invloed en sterkte. De slechte resultaten bij abonnéwerving (voor De Waarheid) en ledenwerfactie schreef de inleider vooral toe aan de gebrekkige werkverdeling in de districten en het tekort aan goed kader. In okto- ber zal de zgn. maand van de pers worden gehouden. De organisatie hier- van wordt in handen gegeven van Barth. SCHMIDT, lid van het partij- bestuur. Om de kadervorming te stimuleren, zal in dezelfde maand de 3-maandelijke scholing voor hoger partij kader worden voortgezet. Het is nog niet bekend wie hieraan zullen deelnemen.

Het meest in het oog springend achtte VERHEIJ de tekortkomingen van de districten Zaanstreek, Rotterdam en Groningen. Hij kondigde in- grijpende maatregelen van de partijleiding aan om aan deze ongewenste situatie een einde te maken.

Tegen de achtergrond van de critiek op het district Groningen (VERHEIJ sprak hier van "onhoudbare toestanden") was de afwezigheid van de Noordelijke partijbestuurder Harm HAKEN wel zeer opvallend.

G E H E I M

G E H E I M

Ook critiseerde VERHEIJ fel het feit, dat in verschillende districten nog centrale ledenadministraties bestaan. Het Partijbestuur zal streng moeten toezien op een spoedige beëindiging daarvan.

Intussen is gebleken, dat de partijleiding bij haar pogingen tot verbetering van de interne situatie, dankbaar gebruik zal maken van de kwaliteiten van de jonge partijgenoten, die onlangs hun jaar scholing aan de Hogere Partij school te Moskou beëindigden. Zo zal Koert STEK - voorheen in het district Groningen werkzaam - belast worden met het agrarisch werk van de partij. Het is duidelijk, dat deze taak hem vooral in het Noorden des lands veel werk zal geven. Een van zijn opdrachten zal ongetwijfeld zijn de Bond van Land- en Zuivelarbeiders (BLZ) tot nieuw leven te wekken.

Wim SWART, een andere partijgenoot, die in Moskou scholing ontving en enige jaren geleden - in opdracht van de partijleiding - toezicht uitoefende op de gang van zaken in het Groningse partijdistrict, kreeg eveneens een belangrijke taak; onder leiding van Marcus BAKKER zal hij belast worden met het landelijke propagandawerk van de partij. Zoals bekend nam BAKKER deze taak tijdens de vorige partijbestuurszitting over van Nico LUIRINK, op wie toen nogal critiek werd uitgeoefend. LUIRINK kreeg thans een nieuwe taak toebedeeld in de vorm van de zakelijke leiding van "Felix Meritis", waarbij vooral zaalverhuur en restaurant-exploitatie de aandacht vragen. Joop GEERLIGS, directeur van De Waarheid, die voorheen ook deze taak tot de zijne mocht rekenen, zal thans zijn aandacht geheel kunnen wijden aan de zakelijke belangen van de communistische pers. Ook op hem werd tijdens de meeting van het partijbestuur critiek uitgeoefend.

Verwacht wordt, dat de inkomsten van "Felix Meritis" uit zaalhuur en exploitatie van het restaurant dit jaar zullen toenemen tot ca. f. 100.000,-- en wellicht tot f. 150.000,-- in 1961. (In 1958 zouden deze inkomsten ca. f. 40.000,-- hebben bedragen).

21-9-1960

G E H E I M